

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Slava Tebi, ki si nas kmetuje ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 30.

V Ptuj v nedeljo dne 24. julija 1910.

XI. letnik.

Proti avstrijski zastavi ...

Mi ne sumničimo in ne vohunimo. Pribiti pa moramo nekaj dejstev, ki jih pozna danes že vsa javnost!

Prvaška politika bila je od nekdaj slovenskemu ljudstvu le škodljiva in nevarna, kar smo že opetovano na podlagi neopredeljivih dejstev dokazali. Hotela je otrgati vse gospodarske in duševne vezi z nemškimi sosedi, potom katerih edino si je zamoglo slovensko ljudstvo ojačiti svoj položaj.

V zadnjih letih pa je pričela ta nesrečna prvaška politika še nevarnejša postajati. Slovenski poslanci so se pričeli združevati s češkimi, od katerih je znano, da jim je avstrijska domovina deveta briga. In pod tem vplivom v prvi vrsti postala je prvaška politika skozinokoz protiaustrijska ter proticesarska. Vemo, da stotero oseb, ki hodijo za prvaki, niso veleizdajniškega prepričanja. Ali voditelji prvaške politike danes nič več ne skrivajo svoje veleizdajalske srce ...

Opozarjamo še enkrat na čudno stališče, ki ga je zavzemalo prvaško ali „narodno“ časopisje ob priliki avstrijsko-srbske vojne nevarnosti. Takrat so slovenski listi naravnost šuntali proti Avstriji in se zavzemali za sovražno Srbijo. Takrat so v Ljubljani na večer praznovanja cesarjevega jubileja vrgli sliko Franc Jožefa I. iz okna in jo nadomestili z ono srbskega prestolonaslednika. Takrat se je čul po shodih slovenskih prvakov vedno iz novega klic „živio Srbija“. Ja, na avstrijske, štajerske vojake so v Ljubljani pljuvali.

Od tega časa pa do danes se je še mnogo pojstrilo. Pred kratkom so se vršile v bulgarskem glavnem mestu Sofiji velike vseslovenske prireditve. Glavno vlogo pri teh prireditvah so igrali Rusi, katerih strupeno sovraštvo proti Avstriji je itak znano. Udeležili so se pa teh vseslovenskih hujškarj tudi slovenski prvaki. In v „narodni“ pijanosti se je izgovorila marsikatera beseda, ki bi jo drugače zamolčali. V „beli“ Ljubljani so se seveda že naprej „navduševali“. Slovenski list „Jutro“ je n. pr. 4. t. m. odkrito pisal, da je črno-rumena cesarska zastava „simbol naše podrejenosti“. Prvaki torej želijo priti proč od Avstrije, oni zaničujejo črno-rumeno zastavo! In take izbruhe se sme na Kranjskem javno razširjevati! ...

In skoraj vsi prvaki, „narodni“ listi so izrazili enako mnenje. „Slovenski narod“ je n. pr. 15. t. m. pisal, da „si je ideja srbsko-slovenskega bratstva pridobila najzgodnejša tla“. „Narodni dnevnik“ z dne 15. t. m. zopet želi Poljakom „dneve, ko bode zasijala poljska krona v novem sijaju“. Kakor znano, je bilo poljsko kraljevstvo razdeljeno med Rusijo, Nemčijo in Avstrijo, celjski „narodnjaki“ pa bi radi zopet Poljsko uresničili. Ali ni to protiaustrijsko? Zanimivo je tudi, da so v Sofiji nastopali Slovenci, Hrvati in Srbi kot „ena narodna skupina“ ... Listu „Jutro“ pa je bilo vse to še premalo. Hotel je, da se naravnost pove veleizdajalske misli. Tako piše 13. t. m.: „Oh ta slovenska plašnost, oh ta

cincavost! Da ste videli delegata za delegatom, kako se je zvijal, da ne bi zinil katere, ki bi le količkaj dišala po politiki. Čemu naj bi se ne povedalo, kar teži slovansko srce? Čemu skrivamo svoje jarme? Čemu se izogibamo vsake besedice, ki bi si jo utegnil kdo malo nepatriotično razlagati?“ itd. „Jutro“ pravi torej, da smo v jarmu, ker smo na Avstrijskem. Pod srbskim geslom bi bili seveda „svobodni“ ... Češki dr. Gross je povedal tudi, kaj hočejo panslavisti, ko je vzkliknil: „Naj pride skoro dan, ko bomo združeni vsi Slovani, od Triglava do Balkana“ itd. Tako združenje je seveda le tedaj mogoče, ako se Avstrijo razbije. Po prireditvah ni imelo „Jutro“ drugega opravka, nego da je na vse pretege srbske vojake in oficirje hvalilo, to pa na za Avstrijo tako žaljiv način, da je moral državni pravdnik ta srbofilski list konfiscirati.

Posledice tega brezvestnega hujškanja prvaških listov so se seveda kmalu pokazale. V Ljubljani se vsacega javno zasmehuje, kdor razobei pri kakšni prireditvi cesarsko zastavo. Obrtnike in trgovce, ki imajo Avstriji zvesto prepričanje, se bojkotira in se jim nevarno grozi. Pred kratkem pa se je izvršil v Ljubljani tudi zločin, ki kaže vso zlobnost slovenskih prvakov. Na cesarjev spomenik postavili so namreč slovenski hujškači nočno posodico, da bi s tem cesarja zasramovali. Hribarjevi policaji seveda ne bodejo lopove dobili. Ali značilen za razmere v slovenskih pokrajinah je ta pobalinski dogodek!

Se bolj značilen pa je ta-le dogodek: Ko so prišli slovenski prvaki na poti v Sofijo tudi v srbsko prestolico Beligrad, sprejeli so jih z velikim navdušenjem — srbski oficirji. Med temi oficirji je bilo gotovo tudi nekaj takih, ki so se svoj čas udeležili krvavega umora lastnega kralja. In ti kraljemorileci so stiskali slovenskim prvakom roke ... Potem so pokazali Srbi svojo zastavo. „Jutro“ poroča dobesedno: „Slovenci so poljubljali s solzami v očeh v bojih vso raztrgano srbsko zastavo, ki je bila pri dvorski straži in na vse strani so se razlagali burni klici: Živijo kralj srbski, živeli Srbi!“ Mislimo, da to zadostuje! Pred kratkim časom bi se bila skoraj vnela vojska med našo domovino in Srbijo. Takrat bi srbski vojaki pod to zastavo na naše sinove streljali. In prvaški veleizdajalci se ne sramujejo, da častijo in poljubljajo to zastavo avstrijskega sovražnika, da kličejo „živio“ kralju po milosti revolverja, krvavemu Petru ...

Slovensko ljudstvo, ali zdaj vidiš, kam te vodi prvaška politika? V boj proti avstrijski zastavi, — to je geslo prvakov. Slovensko ljudstvo je vedno dokazalo zvestobo do cesarja in domovine. Slovenski vojaki so se na avstrijskih bojiščih vedno hrabro borili. In zdaj jih skuša banda od Srbije plačanih, podkupljenih hujškačev v veleizdajo zapeljati! To je vsa „narodnost“ naših prvakov. Deželne zbore in državni zbor avstrijski so prvaški poslanci razbili, doma pa hočejo veleizdajsko ljubzen do Srbov širiti ... Ljudstvo, zdrami se!

Politični pregled.

Davek na neumnost. — s tem imenom so označili malo loterijo. Zanimivo je vprašanje, koliko nese loterija državi. Lansko leto stavilo se je v loterijo 96,748.150 krat in postavilo skupaj 36,867.151 kron. Zadelo se je v loteriji 1,351.766 krat v skupnem znesku 20,206.094 kron. Država je imela lansko leto iz loterije čistega dobička okroglo 14 1/2 milijonov kron. In večino te svote tvori kravavi krajcarji najrevnejših slojev!

Obsojeni iredentovci. V Trientu je sodišče več laških iredentovcev na ječo od 10 do 28 dni obsodilo, ker so nekega Nemca iz političnega sovraštva napadli in poškodovali.

Laški vohuni. Občinskega tajnika v Ponte di Leggio in nekega drugega Laha so zaradi špionaže zaprli. Tekom preiskave so na tirolsko-laški meji še dve sumljivi osebi zaprli. Laških vohunov na meji kar mrgoli.

Bravo! Provincial kapucinskega reda izdal je okrožnico, po kateri se morajo menihi zopet starih strogih določb reda držati. Menihi so zelo vznemirjeni, kajti v kapucinskih klostrih so se že navadili precej dobrega življenja.

Hrvatski ban dr. pl. Tomažič je podal svojo demisijo. Možu se ni posrečilo, urediti po njegovih predhodnikih zavožene razmere na Hrvatskem.

Avstrijani v Črnigori nimajo ravno posebno prijetnega položaja. V bližini Antivarija so morali zdaj vsi tamošnji Avstrijani na zahtevo črnogorske vlade svoja posestva razprodati, kajti drugače bi jim vlada posestva enostavno vzela. Avstrijska vlada baje posreduje, čeprav ne verujemo, da bi bilo to posredovanje posebno uspešno.

Politični umor. V Teheranu so radikalci umorili najvišjega perzijskega duhovnika Seid Abdula. Umorjeni je bil vodja duhovniške (klerikalne) stranke.

Na Kitajskem hočejo baje vpeljati splošno vojaško dolžnost in pomnožiti stalno armado na 2 milijona mož preženega stanja v času mira. Tudi se pogaja kitajska vlada z Nemčijo, da ji ta pripusti mnogo nemških oficirjev, s katerimi bi se kitajsko armado moderniziralo.

Kako sodijo obrtniki o slovenski obstrukciji.

Slovenski poslanci so zopet državni zbor razbili. Zakaj? Ljubi Bog, zato se ti ljudje ne brigajo dosti. Glasilo avstrijskih obrtnikov „Reichshandwerkerzeitung“ piše o tej stvari tako-le:

„Najbolj čudni vzroki zadoščajo temu „gsindelnu“ (— ljudje, ki uganjajo že leta sem tako tatvinsko politiko, ne zaslužijo drugega imena!) —, da vstopi v obstrukcijo.

Prvič so slovenski poslanci baje zaradi „kmetov“ v Bozni obstruirali; zdaj pa zopet zaradi italijanske fakultete. Nekaj jim mora biti vedno kot izgovor za njih zločinski delovanje. Pravi vzrok pa je naravnost nesramni!